

τελευταίο σεισμό γέμισε ό τόπος γκρεμίσματα και χαλάσματα 'Αθην. Αὔτειν' ή ικκλησούλα εἶνι τώρα γκρέμ'σμα Αἰτωλ. Συνών. γ κ ρ ε μ ι σ τ ο ς Α2.

'Η λ. και ως τοπων. υπό τούς τύπ. Γρεμίσματα Πάρ. Μαθράκ. β) Τόπος, τοίχος εἰς κατάστασιν καταρρεύσεως Πελοπν. (Κίτ. Μάν.): 'Ανέβηκε 'ς τὸ δοῖχο ἔ' ἦτα 'ς τὸ γρεμισμόν του κ' ἐξεκόλωσε (ἦτο ἐτοιμόρροπος και κατέρρευσε). 4) 'Αποκοπή και ἀπόρριψις τῶν ἀχρήστων βλαστῶν τῆς ἀμπέλου πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν καρποφόρων τοιούτων. Π. Γενναδ., 'Ελλην. γεωργ. 11, 169. Συνών. ἀ π ο σ τ έ ρ φ ε μ α, ἀ ρ γ ο λ ό γ η μ α, β λ α σ τ ό κ ο μ μ α, β λ α σ τ ο κ ό π η μ α 2, β λ α σ τ ο λ ό γ η μ α, β λ α σ τ ο λ ό γ ι 2, ξ ε σ τ ε ρ φ ά δ ι α σ μ α, ξ ε φ ύ λ λ ι σ μ α. 6) 'Επὶ δένδρων, ή ρίζις καρπῶν διὰ ραβδίσματος Θεσσ. (Τσαγκαρ.): Μιτὰ τοῦ γκρέμ'σμα κί τοῦ μάζιμα ἀπνυμέν' τοῦ σπυρουλόημα.

β) Μεταφ. 1) Κατάλυσις, καθαίρεσις, ἀνατροπή πολλαχ.: Γκρέμισμα εἰδώλων - προλήψεων - θεσμῶν - θρόνων κττ. πολλαχ. Συνών. γ κ ρ ε μ ι σ μ ό ς Β2. 2) Κατάρρευσις ὕλική, πτώχευσις Πόντ. ('Αργυρόπ. Κερασ. Τραπ.) β) 'Εξάντλησις δυνάμεων Πόντ. ('Αργυρόπ. Κερασ. Τραπ.) γ) Κατάρρευσις ψυχική πολλαχ.: Γκρέμισμα ὀνείρων - ἐλπίδων πολλαχ. 3) 'Αποβολή ἐμβρύου Πόντ. ('Ινέπ.) 4) Σκωπτικῶς ὁ ἀρραβὼν Μακεδ. (Γαλάτιστ.)

γκρεμισματιά ή, ἐνιαχ. γρεμισματιά Κρήτ.

'Εκ τοῦ οὐσ. γ κ ρ ε μ ι σ μ α.

'Ακουσία κατακρήμνισις: 'Ηπαιξα μιὰ γρεμισματιά, πού δέ δὴν ἤπαιξε ἀκόμη κιανείς (ἤπαιξα = ὑπέστην). Συνών. γ κ ρ ε μ ι σ μ α Α1.

γκρεμισμός ό, Κίμωλ. — Κ. Παλαμ., Γράμματ. 2, 7 Σ. Περεισιάδ., Χορ. Ζαλόγγ., 43 — Λεξ. Δημητρ. γρεμισμός Πελοπν. (Ξεχώρ.) γκρεμισμός Λεξ. Δημητρ. γρεμισμός Νάξ. ('Απύρανθ.)

'Εκ τοῦ ρ. γ κ ρ ε μ ί ζ ω. 'Ο τύπ. γ κ ρ ε μ ι σ μ ό ς εἰς 'Ερωτόκρ. Α, 1634 (ἐκδ. Σ. Ξανθοῦδ., 530).

Α) Κυριολ. 1) Πτώσις εἰς κρημνόν, κατακρήμνισις Νάξ. ('Απύρανθ.) Πελοπν. (Ξεχώρ.) — Σ. Περεισιάδ., ἐνθ' ἀν. — Λεξ. Δημητρ.: 'Ο γρεμισμός του κ' εὐτεινοῦ ἦτον ἄπειρο βράμα (= φοβερόν πρᾶγμα) 'Απύρανθ. || 'Ασμ.

'Εγὼ τὸ δίτσο θάνατο δέ δὲ παραλυποῦμαι γιατί 'ναι 'πὸ τὸ Τσύριο ὁ κόσμος νὰ πεθαίνει.

Τὸ γρεμισμό, τὸ σκοτωμό | τσαι τὸν ἀνάποδο φερμό ἐτσεῖνονε λυποῦμαι

(μοιρολ.) Ξεχώρ. || Ποίημ.

Κί ὁ κουρνιαχτός τοῦ γκρεμισμοῦ νὰ φθάσῃ πάρα πέρα ἀπ' τὸν καπνὸ τοῦ νικητῆ, τῆς δόξας του τὴ λάμψη Σ. Περεισιάδ., ἐνθ' ἀν. Πβ. 'Ερωτόκρ., ἐνθ' ἀν. «Κ' ἐδὰ ξαμώνει κίντυνα και γκρεμισμούς 'ς τὰ βύθη».

β) Μεταφ. 1) Συμφορὰ Κίμωλ.: Οἱ γκρεμισμοὶ με φά'νε (= φάγανε, ἐπετάχυναν τὸ τέλος τῆς ζωῆς μου). 2) Καθαίρεσις, κατάλυσις Κ. Παλαμ., ἐνθ' ἀν.: 'Η ἐπαναστατική ὥρα τοῦ ρωμαντισμοῦ, ή ὥρα τοῦ γκρεμισμοῦ και τοῦ συντριμμοῦ τῶν παλαιῶν εἰδώλων... Συνών. γ κ ρ ε μ ι σ μ α Β1.

γκρεμιστά ἐπίρρ. Λεξ. Δημητρ.

'Εκ τοῦ ἐπιθ. γ κ ρ ε μ ι σ τ ό ς.

Διὰ κρημνισμοῦ.

γκρεμισταριά ή, 'Ηπ. (Πάργ.) κρεμισταρέα Πόντ. ('Οφ) γρεμισταρέα Κύθηρ. γκρεμιστεριά 'Αντίπαξ. Παξ. 'Εκ τοῦ ἐπιθ. γ κ ρ ε μ ι σ τ ό ς και τῆς παραγωγ. κα-ταλ. -α ρ ι ά.

1) Κρημνός 'Αντίπαξ. 'Ηπ. (Πάργ.) Παξ. Πόντ. ('Οφ): 'Ας πάγω τερω ἐκεῖνο τ' ὀσπίτ' και ὕστερα ροῖζω ἀπαδὰ 'ς σὴν κρεμισταρέα και σκοτοῦμαι, γιὰ νὰ μὴ λέπω τὰ παιδία μ' πεινασμένα (ἃς ὑπάγω νὰ ἴδω ἐκεῖνο τὸ σπίτι και ἔπειτα πίπτω εἰς τὸν κρημνόν και φονεύομαι, διὰ νὰ μὴ βλέπω τὰ τέκνα μου πεινασμένα) 'Οφ. 2) 'Εξ ὀλισθήσεως πτώσις και τραυματισμός Κύθηρ.: 'Επῆρα μία γρεμισταρέα, πού ἔχασα τὰ πασχάλεά μου' σὰν δὲν ἐσκοτώθηκα, νὰ μὴ τὸ λέω κανενοῦ.

γκρεμιστήρα ή, ἐνιαχ. γρεμιστήρα Θήρ.

'Εκ τοῦ οὐσ. γ κ ρ ε μ ι σ τ ή ρ ι.

Πτώσις ἀπὸ κρημνώδους ἢ ὑψηλοῦ τόπου: 'Επέθανε, γιατί ἔπαθε ἀπὸ γρεμιστήρα. Συνών. γ κ ρ ε μ ι σ μ α Α1.

'Η λ. και ως τοπων. υπό τὸν τύπ. Κρεμιστέρα Πόντ. (Χαλδ.)

γκρεμιστήρι τό, ἐνιαχ. κρεμ-μιστήριον Κύπρ.

'Εκ τοῦ ρ. γ κ ρ ε μ ί ζ ω.

'Η λ. ἐκφέρεται αὐτοτελῶς ως ἐλλειπτική φράσις με ση-μασίαν ἀντίστοιχον τῶν κοινῶν προστακτικῶν γ κ ρ ε μ ο -τ σ α κ ί σ ο υ, χ ά σ ο υ. 'Ασμ.

Εἰς τὴν 'Ακαπνοῦν καπνίζουν | τῶαι 'ς τὴν Λαγίαν
ξυφουρνίζουν
τῶαι 'ς τὰ Λεύκαρα ποτήριον | τῶαι 'που τῶει τῶαι
κρεμμιστήριον.

γκρεμιστής ό, ἐνιαχ. γκριμ'στής Θεσσ. (Τσαγκαρ.) γρεμιστής Κρήτ. (Κίσ.)

'Εκ τοῦ ρ. γ κ ρ ε μ ί ζ ω, παρὰ τὸ ὅπ. και γ ρ ε μ ί ζ ω.

Α) Κυριολ. 1) 'Ο κρημνίζων, ὁ ἐργαζόμενος εἰς κατεδάφι-σιν οἰκίας κ.τ.τ. ἐνιαχ.: Αὐτός εἶναι ὁ γκρεμιστής; Αὐτός θὰ γκρεμίσῃ τὴ μάντρα; 'Αθην. 2) 'Ο κατακρήμπτων διὰ ρα-βδίσματος τοὺς καρποὺς ἀπὸ τὰ δένδρα Θεσσ. (Τσαγκαρ.): Οἱ γκριμ'στάδεις παίρν'νι πολλὰ λιφτά, γιατί εἶνι δύσκουλ' ή δ'λεῖα κί δέ 'νι κἀν' ή κἀθι ἕνας. Συνών. ρ α β δ ι σ τ ή ς, τ ι ν α χ τ ή ς.

β) Μεταφ. 'Ο καταλύων, ἀνατρέπων θρόνους, πολιτεύμα-τα, δόγματα, προλήψεις κ.τ.τ., ὁ καταλυτής ἐνιαχ.: 'Ο Χρι-στός ἦταν ὁ γκρεμιστής τῶν ἀρχαίων εἰδώλων 'Αθην. Συνών. χ α λ α σ τ ή ς.

γκρεμιστός ἐπίθ. ἐνιαχ. γρεμιστός Πελοπν. (Καρδαμ. Ξεχώρ.) γρεμιστός Κρήτ. (Κίσ.)

'Εκ τοῦ ρ. γ κ ρ ε μ ί ζ ω, παρὰ τὸ ὅπ. και γ ρ ε μ ί ζ ω.

1) 'Ο κατεδαφισμένος ἐνιαχ.: Γκρεμιστός τοίχος 'Αθην. 2) 'Ο κατακρημνισμένος Πελοπν. (Καρδαμ. Ξεχώρ.): Διόκα γρεμιστὴ ή καφερή 'ς τοῦ Φονέα τὸ Λαγάδι (τοπων.) Ξεχώρ. Νὰ πάῃς γρεμιστός! (ἀρά) Καρδαμ.

'Η λ. και ως τοπων. υπό τὸν τύπ. Γκριμ'στή Εὐβ. (Στρό-πον.)

γκρεμιστούρα ή, ἐνιάχ. γρεμιστούρα Πελοπν. (Καρ-δαμ. Λεῦκτρ. Ξεχώρ. Σαηδόν.)

'Εκ τοῦ ἐπιθ. γ κ ρ ε μ ι σ τ ό ς και τῆς παραγωγ. κα-ταλ. -ο ύ ρ α.

Κρημνός ἔνθ' ἄν.: Λέν εἶναι δρόμος αὐτός, εἶναι γρεμιστοῦρα Πελοπν. (Λεῦκτρ.) Μὴ βάης σαπέρα, γιὰτ' εἶναι γρεμιστοῦρα Πελοπν. (Ξεχώρ.)

γκρεμίστρα ἡ, Στερελλ. (Μαλεσ.) γρεμίστρα Νάξ. ('Απύρανθ.) κρεμ-μίστρα Χίος (Πισπιλ.) γκρεμ-μίστρα Χίος γκρεμίστρα Σίφν. γριμίστρα Λέσβ. ('Αγιάσ.)

Ἐκ τοῦ οὗς. γ κ ρ ε μ ό ς, παρὰ τὸ ὅπ. καὶ γ κ ρ ε μ ν ό ς, καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ί σ τ ρ α.

Κρημνός ἔνθ' ἄν.: Ἐπαδὲ εἶναι ἡ γρεμίστρα μου' ἀποπαδὲ κύλησα καὶ διήκα κάτω Νάξ. ('Απύρανθ.) Τὸ μονλάριν ἔρριξεν κάτω, τὸ παι'ί μ' μέσ' τὴν κρεμ-μίστραν τζαὶ τὸ σακάτεφεν Χίος (Πισπιλ.) Ὁ γάδαρός μου ἠγέρασε, εἶναι γιὰ τὴν γκρεμίστρα πιά Σίφν. Ἐπισι μέσ' σὶ μιὰ γριμίστρα Λέσβ. ('Αγιάσ.)

Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τοὺς τύπ. Γκριμίστρα Στερελλ. (Αἰτωλ.) Ἐγρεμίστρα Ἄνδρ. Γρεμίστρα αὐτόθ. Κρεμ-μίστρα Κύπρ.

γκρεμίτσα ἡ, ἐνιαχ. γκρεμνίτσα Εὐβ. (Κάρυστ. Πλατανιστ.)

Ἐκ τοῦ Σλαβ. *k r e m y* = ὁ πυρόλιθος, καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ί τ σ α.

Εἶδος πυριτολίθου λευκοῦ καὶ στιλπνοῦ ἔνθ' ἄν.: Τὸ ἐννιάπειτρο τὸ παίζοντε με ἐννιά πέτρες καὶ ἐννιά γκρεμνίτσες Εὐβ. (Κάρυστ.)

Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τοὺς τύπ. Γκρεμίτσα Εὐβ. ('Αντ. Γκρεμνίτσα Εὐβ. (Πλατανιστ.)

γκρεμιτίτσα ἡ ἐνιαχ. γκρεμνιτίτσα Εὐβ. (Κάρυστ.)

Ἐκ τοῦ οὗς. γ κ ρ ε μ ί τ σ α καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ί τ σ α.

Γ κ ρ ε μ ί τ σ α, τὸ ὅπ. βλ.: Αἰνιγμ. Μία σπηλίτσα γεμάτη γκρεμνιτίτσες (τὸ στόμα καὶ οἱ ὀδόντες).

γκρεμιῶνας ὁ, ἐνιαχ. κρεμνιῶνας Α. Ρουμελ. (Σωζόπ.) γρεμνιῶνας Α. Ρουμελ. (Σωζόπ.)

Ἐκ τοῦ οὗς. γ κ ρ ε μ ό ς καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ι ὦ ν α ς < -ε ὦ ν.

Κρημνός ἔνθ' ἄν.: Ἄσμ.

Ἐνα πουλλί, καλὸ πουλλί κι ὁμορφο χιλιδόνι ἐπῆγε κ' ἔχτισε φωλιά κάτω σὲ καλαμιῶνα. Νερούλιασε ἡ θάλασσα καὶ πῆρε τὴ φωλιά του τὰ πῆγε κ' ἔχτισε ἄλληνα ἀπάνον σὲ κρεμνιῶνα.

γκρεμοβόλημα τό, ἐνιαχ. γκρεμνοβόλημα Λεξ. Δημητρ. γρεμνοβόλισμα Ἄνδρ. Νάξ. ('Απύρανθ.) ἀγρεμοβόλισμα Πελοπν. (Κίτ. Μάν.) κρεμ-μοόλισμα Μεγίστ.

Ἐκ τοῦ ρ. γ κ ρ ε μ ο β ο λ ὶ ω, παρὰ τὸ ὅπ. καὶ τὸ γ κ ρ ε μ ο β ο λ ί ζ ω.

1) Κατακρήμνισης, πτώσις ἀφ' ὑψηλοῦ σημείου ἔνθ' ἄν.: Τρέχουσί σου καὶ σένα τὰ γρεμνοβολίσματα ὅλο γεφαλοδεμένος εἶσαι! Συνών. γ κ ρ ε μ ι σ μ α Α1, γ κ ρ ε μ ο β ο λ ι σ μ ό ς, γ κ ρ ε μ ο τ σ ά κ ι σ μ α. 2) Κατάρρευσις, κατερείπωσις Λεξ. Δημητρ. Ἀκούγαμε τὸ γκρεμνοβόλημα ἀπὸ μακριά.

γκρεμοβολημὸς ὁ, ἐνιαχ. γρεμνοβολισμός Νάξ. ('Απύρανθ.)

Ἐκ τοῦ ρ. γ κ ρ ε μ ο β ο λ ὶ ω, παρὰ τὸ ὅπ. καὶ γ ρ ε μ ο β ο λ ί ζ ω, καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -μ ό ς.

Πτώσις εἰς κρημνὸν ἔνθ' ἄν.: Εἶδα κακὸς γρεμνοβολισμὸς ἦταν ἐκεῖνος! Χίλια κομμάτια ἴνηκε! Συνών. γ κ ρ ε μ ο β ο λ ῆ μ α 1.

γκρεμοβόλι τό, ἐνιαχ. γρεμνοβόλι Νάξ. ('Απύρανθ.)

Ἐκ τοῦ οὗς. γ κ ρ ε μ ό ς, παρὰ τὸ ὅπ. καὶ γ ρ ε μ ν ό ς, καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -β ό λ ι.

Πλήθος κρημνῶν: Συνών. γ κ ρ ε μ ο θ έ μ ι, γ κ ρ ε μ ο μ ά ν ι.

γκρεμοβολῶ ἴων. (Σμύρν.) κρεμνοβολῶ Θήρ. Κύθν. γρεμνοβολῶ Θήρ. γρεμ-μοβολῶ Κῶς ('Ασφενδ.) γρεμνοβολοῦ Πελοπν. (Κίτ. Μάν.) γρεμνοβολῶ Ἄνδρ. Νάξ. ('Απύρανθ.) γριμνοβολῶ Σάμ. κρεμ-μοολῶ Κάρπ. Μεγίστ. ἀγρεμοβολοῦ Πελοπν. (Κίτ. Μάν.) κρεμνοβολίζω Θήρ. γρεμνοβολίζω Ἄνδρ. γκρεμ-μοβολίζω Ἄμοργ. Ρόδ. κρεμ-μοολίζω Μεγίστ. Μέσ. γρεμνοβολεῖωμαι Νάξ. ('Απύρανθ.) γριμνοβολεῖωμαι Σάμ. γριμνοβολεῖμι Σάμ. κρεμνοβολίζομαι Θήρ. γκρεμνοβολίζομαι Ἄμοργ. γρεμνοβολίζομαι Ἴος Νάξ. ('Απύρανθ.) κρεμ-μοολίζομαι Μεγίστ.

Ἐκ τοῦ οὗς. γ κ ρ ε μ ό ς καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -β ο λ ὶ ω. Ὁ τύπ. γ κ ρ ε μ ν ο β ο λ ὶ ω καὶ Βυζαντ. Πβ. Χρον. Μορ. Η, στ. 1821 (ἐκδ. J. Schmitt) «ἔχασα τὴν ἐλπίδα μου κ' ἐγκρεμνοβόλησά την».

Α) Μετβ. 1) Κατακρημνίζω τινά, ρίπτω κατὰ γῆς Ἄνδρ. ἴων. (Σμύρν.) Κάρπ. Κύθν. Μεγίστ. Νάξ. ('Απύρανθ.) Ρόδ. Σάμ.: Μωρή, φέρε πὰ τὸ παιδί μου, μὴ βάς νὰ μοῦ τὸ γρεμνοβολήσης Ἄπύρανθ. Ἄν ἔρθῃ, θὰ τότε γρεμνοβολίσω κάτω τίς σκάλες (ἐνν. τῆς οἰκίας) Ἄνδρ. || Παροιμ.

Ἀνεάστα, γρά, τὸ γέρο, | νὰ τὸν ἔχωμε τὸ θέρος καὶ σὰν ἀποθερίσωμε, | νὰ τὸν κρεμ-μοολήσωμε

(ἀνεάστα = ἀναβάστα, κράτει, διατήρει· ἐπὶ τῶν περιφρονούντων ἐκεῖνον τοῦ ὁποῦ δὲν ἔχουν πλέον τὴν ἀνάγκην) Κάρπ. || Ἄσμ.

Αὐτὸς ὁ κόσμος σβούρα νὰ κι οὐλο στριφογυρίζει, ἄλλους νεβάζει 'ς τὰ ψηλά κι ἄλλους γκρεμ-μοβολίζει Ρόδ.

Β) Ἀμτβ. 1) Ἐνεργ. καὶ μέσ., κατακρημνίζομαι, πίπτω κατὰ γῆς Ἄμοργ. Ἄνδρ. Θήρ. Ἴος Κῶς ('Ασφενδ.) Μεγίστ. Νάξ. ('Απύρανθ.) Πελοπν. (Κίτ. Μάν.) Σάμ.: Σὲ κανένα δεδρό, λὲ', ἐνέβηκε, νὰ πιάσῃ καμμιὰν ἀφωλιά κ' ἐγρεμνοβολίστῃ γ' ἦρθε γάτω Ἄπύρανθ. Θὰ πέσης κάτω νὰ γρεμνοβολίσῃς Ἄνδρ. || Ἄσμ.

Τοῦν ἔρριξε μιὰ δουφεκιά καὶ ἀγρεμνοβολίστησα

(μοιρολ., τοῦν = τῶν = τούς, ἀγρεμνοβολίστησα = ἔπεσαν κάτω) Κίτ. Μάν. Πβ. Σαχλίχ., Γραφαὶ καὶ ἀφηγήσεις, στ. 703 (ἐκδ. Wanger, σ. 105) «καὶ κείνη ἐγκρεμνοβόλησε ἐκεῖ πέρα τὸν ἄμμον». 2) Μεταφ. κατὰ προστ. φύγε, ἐξαφανίσου Κῶς ('Ασφενδ.) Μεγίστ.: Θαρρεῖς πὼς εἶμαι εὐκαιρος νὰ παίρνω τὴ β-βουλή σου, νὰ σὲ πετῶ, ὅποτε θές; Ἰοδῶ γρεμ-μοβολήσου! (ὕβριστικῶς πβ. γ κ ρ ε μ ο τ σ α - κ ί σ ο ν) Ἄσφενδ.

γκρεμόβραχος ὁ, Ν. Καζαντζ., Δάντε, Θεία κωμωδ. Καθαρτ. Γ' 71 (μεταφρ.) — Λεξ. Δημητρ. κ.ά.

Ἐκ τῶν οὗς. γ κ ρ ε μ ό ς καὶ β ρ ά χ ο ς.

Ἀπόκρημος βράχος ἔνθ' ἄν.: Ξάφνου οἱ ψυχὲς στριμώχτηκαν 'ς τοὺς ἄγριους γκρεμόβραχους Ν. Καζαντζ., ἔνθ' ἄν.

